

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

M. Tvllii Ciceronis Epistolae

Cicero, Marcus Tullius

Halae Magdebvrgicae, MDCCLVII.

VD18 12794317

Liber Tertivs Decimvs.

urn:nbn:de:gbv:45:1-17061

tanum Planco debere, quod præs pro Flaminio sit, H-S xxv: de ea re nescio quid te a Montano rogatum. fane velim, siue Plancus est rogandus, siue qua re potes illum iuvare, iuves. pertinet ad nostrum officium. si res tibi forte notior est, quam mihi; aut si Plancum rogandum putas: scribas ad me velim; ut, quid rei sit, & quid rogandum, sciam. De epistola ad Cæsarem quid egeris, exspecto. De Silio, non ita fane laboro. tu mi aut Scapulanos, aut Clodianos efficias, necesse est. sed nescio, quid videris dubitare de Clodia; utrum, quando veneant ^t), an sintne venales? Sed quid est, quod audio, Spintherem fecisse divorium? De lingua Latina securi es animi, dices, qui talia conscribis: ἀπόγραφα sunt: minore labore fiunt: verba tantum affero; quibus abundo.

53

CICERO ATTICO, S.

EGO, etsi nihil habeo, quod ad te scribam, scribo tamen, quia tecum loqui videor. Hic nobiscum sunt Nicias, & Valerius. hodie tuas litteras exspectabamus matutinas. erunt fortasse alteræ postmeridianæ, nisi te Epiroticæ litteræ impediant: quas ego non interpello. Misi ad te epistolas ad Marcianum, & ad Montanum. eas in eundem fasciculum velim addas, nisi forte jam dedisti.

^t) veniat.

b.

M. TVLLII CICERONIS
EPISTOLARVM

AD

ATTICVM,

LIBER TERTIVS DECIMVS.

ARGVMENTVM.

Exiguum tempus mutum fuit a litteris, inter hujus libri epistolas, & superioris. Scriptæ autem & hæ sunt, dum Cæsar in Hispania contra Pompeji liberos bellum gereret, ipso eodem

eodem IIII Cos. sine collega, ut Sigonio placet: belloque confecto rediret: spatio fere mensium septem. Nam æstatis initio, ut ex epistola prima colligitur, scribi cæptæ sunt, fingamus ex kalendis Junii: & mense Decembri desierunt. Namque tertius Saturnalibus, quæ fuerant XII kal. Januarii, apud M. Tullium Cæsarem cœnavit, ut est in epistola ultima libri hujus. quamquam ultima illa videtur esse, cui est in hoc libro locus XLI assignatus, in qua de suo natali die agitur, qui fuit III non. Jan. Argumentum illarum multiplex est, sed plurimum in illis: De epistola ad Cæsarem missa: Quos in suos dialogos includere debeat: De hereditatibus quibusdam: De Quinti filii improbitate, querela: De suo Catone, & Cæsaris Anticatone: & de domesticis suis rebus nonnullis.

CICERO ATTICO, S.

AD Ciceronem ita scripsisti, ulli ut neque feverius, neque temperatius scribi potuerit; nec magis, quam quemadmodum ego maxime vellem. prudentissime etiam ad Tullios. quare aut ista proficient, aut aliud agamus. De pecunia vero, video a te omnem diligentiam adhiberi, vel potius jam adhibitam: quod si efficis, a te hortos habebō. nec vero ullum genus possessionis est, quod malim, maxime scilicet ob eam causam, quæ suscepta est; cujus festinationem mihi tollis, quoniam de æstate polliceris, vel potius recipis: deinde etiam ad καταβρωσιω mæstitiamque minuendam nihil mihi reperiri potest aptius: cujus rei cupiditas impellit me interdum, ut te hortari velim. sed me ipse revoco. non enim dubito, quin, quod me valde velle putes, in eo tu me ipsum cupiditate vincas. itaque istuc jam pro facto habeo a). Exspecto, quid istis placeat de epistola ad Cæsarem. Nicias te, ut debet, amat, vehementerque tua sui memoria delectatur. Ego vero Peduceum nostrum vehementer diligo. nam & quanti b) patrem feci, totum in hunc: ipsum per se æque amo, atque illum amavi; te vero plurimum, qui hoc ab utroque nostrum fieri velis. Si hortos inspexeris, & si de episto-

G g 5

la

a) habe.

b) æquanti.

la certiore me feceris; dederis mihi, quod ad te scribam: sin minus, scribam tamen aliquid. numquam enim deerit.

2 CICERO ATTICO, S.

GRATIOR mihi celeritas tua, quam ipsa res. quid enim indignius? sed jam ad ista obduruimus, & humilitatem omnem exuimus. Tuas litteras hodie expectabam, nihil equidem ut ex iis novi: quid enim? verumtamen. Oppio, & Balbo epistolas deferri jubebis, & tamen Pisonem sicubi de auro. Faberius si venerit, videbis ut tantum attribuatur, si modo attribuetur, quantum debetur. accipies ab Erote. Ariarathes, Ariobarzani filius, Romam venit. vult, opinor, regnum aliquod emere a Cæsare. nam, quo modo nunc est, pedem ubi ponat in suo, non habet. omnino eum Sestius noster parochus publicus occupavit: quod quidem facile patior. verumtamen, quod mihi, summo beneficio meo, magna cum fratribus illius necessitudo est, invito eum per litteras, ut apud me diversetur, ad eam rem cum mitterem Alexandrum, has ei dedi litteras. Cras igitur auctio Peducei. cum poteris ergo: etsi impedit fortasse Faberius: sed tamen, cum licebit. Dionysius noster graviter queritur, & tamen jure, a discipulis abesse tam diu. multis verbis scripsit ad me, credo item ad te. mihi quidem videtur etiam diutius afuturus: ac nollem. valde enim hominem desidero.

3 CICERO ATTICO, S.

ATE litteras expectabam; nondum scilicet. nam has mane rescribebam. Ego vero ista nomina sic probo, ut nihil aliud me moveat, nisi quod tu videris dubitare. illud enim non accipio in bonam partem, quod ad me refers: qui si ipse negotium meum gererem, nihil gererem, nisi consilio tuo. sed tamen intelligo, magis te id facere diligentia, qua semper uteris, quam quod dubites de nominibus istis. etenim Cœlium non probas: plura non vis. utrumque laudo. his igitur utendum est. præ aliquando factus esses, & in his quidem tabulis. a me igitur omnia. quod dies longior est, (teneamus modo quod volu-

lu-

lumus) puto fore istam etiam a præcone diem, certe ab heredibus. De Crispo & Mustella videbis: & velim scire, ^{P. 205} quæ sit pars duorum. De Bruti adventu eram factus certior. attulerat enim ab eo Ægypta libertus litteras. mihi ad te epistolam, quia commode scripta erat.

CICERO ATTICO, S. 4

HABEO munus a te elaboratum decem legatorum; & quidem puto. nam filius anno post quæstor fuit, quam consul Mummius. sed quoniam sæpius de nominibus quæris quid placeat; ego quoque tibi sæpius respondeo, placere. Si quid poteris cum Pisone, conficies; Avius enim videtur in officio futurus. Velim ante possis: si minus, utique simul simus, cum Brutus veniet in Tusculanum. magni interest mea, una nos esse. scies autem, qui dies is futurus sit, si puero negotium dederis, ut quærat.

CICERO ATTICO, S. 5

SP. Munimium putaram in decem legatis fuisse: sed videlicet. etenim *εὐλογον* fratri fuisse *e*). fuit enim ad Corinthum. mihi tibi Torquatum. colloquere tu quidem cum Silio, ut scribis, & urge. illam diem negabat esse mense Majo, istam non negabat. sed tu, ut omnia, istuc quoque ages diligenter. De Crispo & Mustella, scilicet, cum quid egeris. Quoniam ad Bruti adventum fore te nobiscum polliceris, satis est, præsertim cum hi tibi dies in magno nostro negotio consumantur.

CICERO ATTICO, S. 6

DE aquæductu probe fecisti. columnarium, vide, ne nullum debeamus. quamquam mihi videor audisse a Camillo, commutatam esse legem. Pisoni, quid est, quod honestius respondere possimus, quam solitudinem Catonis? nec coheredibus solum Herennianis, sed etiam, ut scis, (tu enim mecum egisti) de puero Lucullo: quam pecuniam tutor (nam hoc quoque ad rem pertinet) in Achaia b. sumperat. sed agit liberaliter, quoniam negat se quidquam facturum contra nostram voluntatem. coram igitur, ut

c) Grav. legit: sed videlicet eum legatum fratri fuisse.

ut scribis, constituemus, quemadmodum rem explicemus. Quod reliquos coheredes convenisti, plane bene fecisti. Quod epistolam meam ad Brutum poscis, non habeo ejus exemplum, sed tamen salvum est, & ait Tiro te habere oportere: & ut recordor, una cum illius objurgatoria tibi meam quoque, quam ad eum rescripseram, misi. Judiciali molestia ut caream, videbis. Tuditanum istum, proavum Hortensii, plane non noram; & filium, qui tum non potuerat esse legatus, fuisse putaram. Mummius fuisse ad Corinthum, pro certo habeo. sæpe enim hic Spurius, qui nuper est, epistolas mihi pronuntiabat versiculis facietis, ad familiares missas a Corintho. sed non dubito, quin fratri fuerit legatus, non in decem. atque hoc etiam accepi, non solitos majores nostros legare in decem, qui essent imperatorum necessarii, ut nos ignari pulcherrimorum institutorum, aut negligentes potius, M. Lucillum, & L. Murenam, & ceteros conjunctissimos ad L. Lucillum misimus. illudque *εὐλογώτατον*, illum fratri in primis ejus legis fuisse. Operam tuam multam! qui & hæc cures, & mea expedias, & sis in tuis multo minus diligens, quam in meis.

7 CICERO ATTICO, S.

SESTIVS apud me fuit, & Theopompus pridie: venisse a Cæsare narrabat litteras; hoc scribere, sibi certum esse, Romæ manere; causamque eam adscribere, quæ erat in epistola nostra, ne se absente leges suæ negligerentur, sicut esset neglecta sumptuaria. est *εὐλογον*: idque eram suspicatus. sed istis mos gerendus est; nisi placet hanc ipsam sententiam nos persequi. & Lentulum cum Metella certe fecisse divortium. hæc omnia tu melius. rescribes igitur quidquid voles, dum modo quid. jam enim non reperio, quid te rescripturum putem, nisi forte de Mustella, aut si *d*) Silium videris. Brutus heri venit in Tusculanum post horam decimam. hodie igitur me videbit: ac vellem, cum adesses. jussi equidem ei nuntiari, te, quoad potuif-

d) si del.

tuiſſes, exſpectaſſe ejus adventum, venturumque, ſi au-
diſſes: meque, ut facio, continuo te certioſem eſſe fa-
cturum.

CICERO ATTICO, S. 8

PLANE nihil erat, quod ad te ſcriberem. modo enim
diſceſſeras, & paullo poſt triplices remiſeras. velim
cures fasciculum ad Veſtorium deferendum: & alicui des
negotium, qui quærat, Q. Faberii fundus num quis in Pom-
pejano, Nolanove venalis ſit. Epitomen Bruti Cælianorum
velim mihi mittas, & a Philoxeno Παναγιῶτα περὶ προνοίας.
Te idib. videbo cum tuis.

CICERO ATTICO, S. 9

COMMODVM diſceſſeras heri, cum Trebatius ve-
nit, paullo poſt Curtius; hic ſalutandi cauſa: ſed man-
ſit invitatus. Trebatium nobiſcum habemus. hodie ma-
ne Dolabella. multus ſermo ad multum diem. nihil poſ-
ſum dicere ἐκτενέσερον, nihil φιλοσοργότερον. ventum eſt
tamen ad Quintum. multa ἀφαια, αἰδιήγηια: ſed unum
ejusmodi, quod niſi exercitus ſciret, non modo Tironi di-
ctare, ſed ne ipſe quidem auderem ſcribere. ſed hætenus.
εὐκαίρως ad me venit, cum haberem Dolabellam, Torqua-
tus; humaniſſimeque Dolabella, quibus verbis ſecum egif-
ſem, expoſuit. commodum enim egeram diligentiffime:
quæ diligentia grata eſt viſa Torquato. A te exſpecto, ſi
quid de Bruto. quamquam Nicias confectum putabat: ſed b.
divortium non probari. quo etiam magis laboro idem,
quod tu. ſi quid eſt enim offenſionis, hæc res mederi pot-
eſt. mihi Arpinum eundem eſt. nam & opus eſt, conſtitui
a nobis illa prædiola; & vereor, ne exeundi poteſtas non
ſit, cum Cæſar venerit: de cujus adventu eam opinionem
Dolabella habet, quam tu conjecturam faciebas ex litte-
ris Meſſalæ. cum illuc venero, intellexeroque quid negotii
ſit; tum, ad quos dies rediturus ſim, ſcribam ad te.

CICERO ATTICO, S. 10

MINIME miror, te & graviter ferre de Marcello, &
plura vereri periculi genera. Quis enim hoc time-
ret,

ret, quod neque acciderat antea, nec videbatur natura ferre, ut accidere posset? omnia igitur metuenda. sed illud *παρὰ τὴν ἰσορίαν*, tu praesertim: *me reliquum consularem*. quid? tibi Servius, quid videtur? quamquam hoc nullam ad partem valet scilicet, mihi praesertim, qui non minus bene actum cum illis putem. quid enim sumus? aut quid esse possumus? domine, an foris? quid, nisi mihi hoc venisset in mentem, scribere ista nescio quae, quo verterem me, non haberem. ad Dolabellam, ut scribis, ita puto faciendum, *κονιότερα* quaedam, & *πολιτικώτερα*. faciendum certe aliquid est. valde enim desiderat. Brutus si quid, curabis ut sciam: cui quidem quamprimum agendum puto, praesertim si statuit fermunculum enim omnem aut restinxerit, aut sedarit. sunt enim, qui loquantur etiam mecum. Sed haec ipse optime, praesertim si etiam tecum loquetur. Mihi est in animo proficisci xi kal. hic enim nihil habeo quod agam, ne hercule illic quidem, nec usquam; sed tamen aliquid illic. Hodie Spintherem exspecto. ^{p.} sit enim Brutus ad me: per litteras purgat Caesarem de interitu Marcelli: in quem, ne si insidiis quidem ille interfectus esset, caderet ulla suspicio. ²⁰⁷ nunc vero, cum de Magio constet, nonne furor ejus causam omnem sustinet? ^{a.} plane, quid sit, non intelligo. explanabis igitur. quamquam nihil habeo, quod dubitem, nisi, ipsi Magio quae fuerit causa amentiae: pro quo quidem etiam sponsor Sunii factus est. nimirum id fuit, solvendo enim non erat. credo eum petiisse a Marcello aliquid, & illum, ut erat, constantius respondisse, & *ταυτόν εἶδ' ὅτι*.

II CICERO ATTICO, S.

CREDEBAM esse facile. totum est aliud, postquam sum a te dijunctor. sed fuit faciendum, ut & constituerem mercedulas praediorum, & ne magnum onus observantiae Bruto nostro imponerem. posthac enim poterimus commodius colere inter nos in Tusculano. hoc autem tempore, cum ille me quotidie videre vel-

vellet, ego ad illum ire non possem, privabatur omni delectatione Tusculani. tu igitur, si Servilia venerit, si Brutus quid egerit, etiam si constituerit, quando obviam: quidquid denique erit, quod scire me oporteat, scribes. Pisonem, si poteris, convenies. vides, quam maturum sit. sed tamen, quod commodo tuo fiat.

CICERO ATTICO, S. 12

VALDE me momorderunt epistolæ tuæ de Attica nostra: eadem tamen sanaverunt. quod enim te ipse consolabare eisdem litteris, id mihi erat satis firmum ad leniendam ægritudinem. Ligarianam præclare vendidisti. posthac quidquid scripsero, tibi præconium deferam. Quod ad me de Varrone scribis, scis me ante orationes, aut aliquid id genus solitum scribere, ut Varronem nusquam possem intexere. postea autem quam hæc cæpi *Φιλολογώτερα*, jam Varro mihi denuntiaverat magnam sane, & gravem *προσφώνησιν*. biennium præterit, cum ille *Καλιππίδης* e) assiduo cursu cubitum nullum processerit. ego autem me parabam ad id, quod ille mihi misisset, ut *αὐτῷ τῷ μέτρῳ. ἢ λώιον*, si modo potuisssem. nam hoc etiam Hesiodus adscribit, *αἴκε δύνηαι*. nunc illam *περὶ τέλων σύνταξιν*, sane mihi probatam, Bruto, ut tibi placuit, despondimus: idque tu cum non nolle mihi scripsisti. ergo illam *ἀκαδημικὴν*, in qua homines, nobiles illi quidem, sed nullo modo philologi, nimis acute loquuntur, ad Varronem transferamus. etenim sunt *Ἀντιόχεια*; quæ iste valde probat. Catulo & Lucullo alibi reponemus; ita tamen, si tu hoc f) probas: deque eo mihi rescribas velim. De Brinniana auctione accepi a Vestorio litteras. ait, sine ulla controversia rem ad me esse collatam (Romæ videlicet, aut in Tusculano me fore putaverunt) a. d. iix kal. Quint. dices igitur vel amico tuo, S. Vertio coheredi meo, vel Labeoni nostro, paullum proferant auctiorem; me circiter nonas in Tusculano fore. cum Pifone Erotem habes. De Scapulanis hortis toto pectore cogitemus. dies adest.

CICE-

e) *Καλιππίδης*.

f) *hos*.

13

CICERO ATTICO, S.

COMMOTVS tuis litteris, quod ad me de Varrone scripseras, totam Academiam ab hominibus nobilissimis abstuli, transtulique ad nostrum sodalem, & ex duobus libris contuli in quatuor. grandiores sunt omnino, quam erant illi; sed tamen multa detracta. tu autem mihi pervelim scribas, quæ intellexeris illum velle. illud vero utique scire cupio, quem intellexeris ab eo ζηλοτυπῆσθαι, nisi forte Brutum: id hercle restabat: sed tamen scire pervelim. libri quidem ita exierunt, (nisi forte me communis Φιλαντία decipit) ut in tali genere ne apud Græcos quidem simile quidquam. tu illam jaecturam feres æquo animo, quod illa, quæ habes de Academicis, frustra descripta sunt. multo tamen hæc erunt splendidiora, breviora, meliora. nunc autem ἀπορῶ, quo me vertam. volo Dolabeillæ valde desideranti. non reperio, quid: & simul αἰδέομαι Τεῖρας: neque, si aliquid, qui potero μέμψιν effugere. aut cessandum igitur, aut aliquid excogitandum. sed quid hæc levia curamus? Attica mea, obsecro te, quid agit? quæ me valde angit. sed crebro regusto tuas litteras: in his acquiesco. tamen exspecto novas.

14

CICERO ATTICO, S.

BRINNII libertus, coheres noster, scripsit ad me, vel le, si mihi placeret, coheredes, se & Sabinum Albium ad me venire. id ego plane nolo. hereditas tanti non est. & tamen obire auctoris diem facile poterunt, (est enim in id.) si me in Tusculano postridie nonas mane convenierint. quod si laxius volent proferre diem, poterunt vel bidduum, vel triduum, vel ut videbitur. nihil enim interest. quare, nisi jam profecti sunt, retinebis homines. De Bruto, si quid erit: de Cæsare, si quid scies; si quid erit præterea, scribes. Illud etiam atque etiam consideres velim, placeatne tibi mitti ad Varronem quod scripsimus. etsi etiam ad te aliquid pertinet. nam scito, te ei dialogo adjunctum esse tertium. opinor igitur consideremus: etsi nomina jam facta sunt. sed vel induci, vel mutari possunt.

CICE-

CICERO ATTICO, S. 15

QUID agit, obsecro te, Attica nostra? nam triduo abs te nullas acceperam: nec mirum: nemo enim venerat: nec fortasse causa fuerat. itaque ipse quid scriberem non habebam. quo autem die has Valerio dabam, expectabam aliquem meorum: qui si venisset, & a te quid attulisset, videbam non defuturum quod scriberem.

CICERO ATTICO, S. 16

NOS, cum flumina, & solitudines sequeremur, quo facilius sustentare nos possemus, pedem e villa adhuc egressi non sumus; ita magnos, & aspiduos imbres habebamus. Illam Academicen σύνταξιν totam ad Varronem traduximus. primo fuit Catuli, Luculli, Hortensii. deinde, quia παρά τὸ πρότερον videbatur, quod erat hominibus nota, non illa quidem ἀπαιδευσία, sed in iis rebus ἀτριψία, simul ac veni ad villam, eosdem illos sermones ad Catonem, Brutumque transtuli. ecce tuæ litteræ de Varrone. nemini visa est aptior Αντιόχεια ratio. sed tamen velim scribas ad me, primum placeatne tibi aliquid ad illum; deinde, si placebit, hocne potissimum. Quid Servilia, jamne venit? Brutus ecquid agit, ecquando? De Cæsare quid auditur? Ego ad nonas, quemadmodum dixi. Tu cum Pifone, si quid poteris.

CICERO ATTICO, S. 17

QUINTO kalend. expectabam Roma aliquid; non quo imperassem. igitur aliquid tuis. nunc eadem illa, quid Brutus cogitet, aut si aliquid egit, ecquid a Cæsare. sed quid ista, quæ minus curo? Attica nostra quid agat, scire cupio. etsi tuæ litteræ (sed jam nimis veteres sunt) recte sperare jubent. tamen expecto recens aliquid.

CICERO ATTICO, S. 18

VIDES, propinquitas quid habeat. nos vero conficiamus hortos. colloqui videbamus, in Tusculano cum essem; tanta erat crebritas litterarum. sed id quidem jam erit. ego interea admonitu tuo perfeci sane argutulos libros ad Varronem:

H h h

nem:

nem: sed tamen exspecto, quid ad ea, quæ scripsi ad te: primum, quî intellexeris eum desiderare a me, cum ipse homo ²⁰⁹ πολυγραφώτατ^a & numquam me lacesisset: deinde, quem ζηλοτυπεῖν, nisi forte Brutum: quem si non ζηλοτυπεῖ, multo Hortensium minus, aut eos qui de republica loquuntur, plane hoc mihi explices velim: in primis, maneanne in sententia, ut mittam ad eum, quæ scripsi; an nihil necesse putes. sed hæc coram.

19 CICERO ATTICO, S.

COMMODOVM discesserat Hilarus librarius rv kal. cui dederam litteras ad te, cum venit tabellarius cum tuis litteris pridie datis: in quibus illud mihi gratissimum fuit, quod Attica nostra rogat te, ne tristis sis, quodque tu ἀκίνδυνα esse scribis. Ligarianam, ut video, præclare auctoritas tua commendavit. scripsit enim ad me Balbus, & Oppius, mirifice se probare; ob eamque causam ad Cæsarem eam se orationunculam misisse. hoc igitur idem tu mihi antea scripseras. In Varrone ista causa me non moveret, ne viderer φιλένδοξος: (sic enim constituēbam, neminem includere in dialogos eorum, qui viverent) sed, quia scribis & desiderari a Varrone, & magni illum æstimare, eos confeci: & absolvi, nescio quam bene, sed ita accurate, ut nihil posset supra, Academicam omnem quæstionem libris quattuor. in eis, quæ erant contra ἀκοιταληψίαν præclare collecta ab Antiocho, Varroni dedi: ad ea ipse respondeo: tu es tertius in sermone nostro. si Cottam, & Varronem fecissem inter se disputantes, ut a te proximis litteris admoneor; meum κωφὸν πρόσωπον esset. hoc in antiquis personis suaviter fit, ut & Heraclides in multis, & nos sex de Republica libris fecimus. sunt etiam de Oratore nostri tres, mihi vehementer probati. in eis quoque eæ personæ sunt, ut mihi tacendum fuerit. Crassus enim loquitur, Antonius, Catulus senex, C. Julius, frater Catuli, Cotta, Sulpicius. puero me hic sermo inducitur, ut nullæ esse possent partes meæ. quæ autem his temporibus scripsi, Ἀριστοτέλειον morem habent? in quo sermo ita inducitur ceterorum, ut penes ipsum sit principatus. ita confeci

quin-

quinque libros *περὶ τελῶν*, ut Epicurea L. Torquato, Stoica M. Catoni, *περιπατητικά* M. Pisoni darem. *ἀζηλοτύπητον* id fore putaram, quod omnes illi decesserant. Hæc Academia, ut scis, cum Catulo, Lucullo, Hortensio contuleram. sane in personas non cadebant. erant enim *λογικώτερα*, quam ut illi de iis somniassent utinam viderentur. itaque, ut legi tuas de Varrone, tamquam *έρμαϊον* arripui. aptius esse nihil potuit ad id philosophiæ genus, quo ille maxime mihi delectari videretur, measque *h)* partes, ut non sim consecutus, ut superior mea causa videatur. sunt enim vehementer *πιθανὰ* Antiochia: quæ diligenter a me expressa, acumen habent Antiochi, nitorem orationis nostrum; si modo is est aliquis in nobis. sed tu, dandosne putes hos libros Varro- ni, etiam atque etiam videbis. mihi quædam occurrunt: sed ea coram.

CICERO ATTICO, S.

20

A CAESARE litteras accepi consolatorias, datas prid. kal. Maj. Hispali. De urbe augenda quid sit promulgatum, non intellexi: id sane scire velim. Torquato nostra officia grata esse, facile patior: eaque augere non desinam. Ad Ligarianam de uxore Tuberonis, & privigna, neque possum jam addere, (est enim res pervulgata) neque Tuberonem volo defendere. mirifice est enim *φιλαίτιος* theatrum quidem sane bellum habuisti. ego, etsi hoc loco facillime sustentor, tamen te videre cupio. itaque, ut constitui, adero. Fratrem credo a te esse conventum. scire igitur studeo, quid egeris. De fama nihil sane laboro: etsi scripseram ad te tunc *p.* stulte; *nihil melius*. curandum enim non est. atque hoc, *in*¹⁴⁸ *a.* *omni vita sua quemque a recta conscientia traversum unguem non oportet discedere*, viden' quam *φιλοσόφως*? an tu nos frustra existimas hæc in manibus habere? *δεδῆχθαι* te nollem, quod nihil erat. redeo enim rursus eodem. quidquam- ne *i)* me putas curare in toto, nisi ut ei ne desim? id ago scilicet, ut iudicia videar tenere. *μη γὰρ αὐτοῖς*? vellem tam domestica ferre possem, quam ista contemnere. putas

H h h 2

au-

*b) easque.**i) ne del.*

autem me voluisse aliquid, quod perfectum non sit? non licet scilicet sententiam suam: sed tamen quæ tum acta sunt, non possum non probare: & tamen non curare pulchre possum, sicuti facio. sed nimium multa de nugis.

21

CICERO ATTICO, S.

AD Hirtium dederam epistolam sane grandem, quam scripseram proxime in Tusculano. Huic, quam tum mihi misisti, rescribam alias. nunc aliis malo. Quid possum de Torquato, nisi aliquid a Dolabella? quod simul ac, continuo scietis. expectabam hodie, aut summum cras ab eo tabellarios: qui simul ac venerint, mittentur ad te. A Quinto expecto. proficiscens enim e Tusculano *ix kal.* ut scis, misi ad eum tabellarios. Nunc, ad rem ut redeam, *inhibere* illud tuum, quod valde mihi arriserat, vehementer displicet, est enim verbum totum nauticum. quamquam id quidem sciebam: sed arbitrabar sustineri remos, cum inhibere essent remiges iussi. id non esse ejusmodi didici heri, cum ad villam nostram navis appelleretur. non enim sustinent, sed alio modo remigant. id ab *ἐποχή* remotissimum est. quare facies, ut ita sit in libro, quemadmodum fuit. dices hoc idem Varroni, nisi forte mutavit. nec est melius quidquam, quam ut Lucullus: *Sustineat currum, ut bonus saepe agitator, equosque.* semperque Carneades *προβολήν* pugilis, & retentionem aurigæ, similem facit *ἐποχή*. inhibitio autem remigum motum habet, & vehementiorem quidem remigationis, navem convertentis ad puppim. vides, quanto hoc diligentius curem, quam aut de rumore, aut de Pollione: de Panfa etiam, si quid certius (credo enim palam factum esse:) de Critonio, si quid esset: certene de Metello & Balbino. dic mihi, placetne tibi primum edere injussu meo? hoc ne Hermodorus quidem faciebat, is qui Platonis libros solitus est divulgare; ex quo, *λόγοισιν Ἐρμόδωρος.* quid illud? retumne existimas cuiquam ante, quam Bruto? cui te auctore *προσφωνῶ.* scripsit enim Balbus ad me se a te quintum de Finibus librum descripsisse: in quo non sane multa mutavi:

tavi;

tavi: sed tamen quædam. tu autem commode feceris, si reliquos continueris, ne & ἀδιόρθωτα habeat Balbus, & ἑώλα Brutus. Sed hæc hæctenus, ne videar περι μικρὰ σπαδαίσειν. etsi nunc quidem maxima mihi sunt hæc. quid est enim aliud? Varroni quidem quæ scripsi te auctore, ita propero mittere, ut jam Romam miserim describenda. ea si voles, statim habebis. scripsi enim ad librarios, ut fieret tuis, si tu velles, describendi potestas. ea vero continebis, quoad ipse te videam; quod diligentissime facere soles, cum a me tibi dictum est. cum autem fugit me tibi dicere, mirifice Cærelia studio videlicet philosophiæ flagrans describit a tuis: istos ipsos de Finibus habet. ego autem tibi confirmo, (possum falli, ut humanus) a meis eam non habere. numquam enim ab oculis meis abfuerunt. tantum porro aberat, ut bi²¹ nos scriberent; vix singulos confecerunt. tuorum tamen ego nullum delictum arbitror, idemque te volo existimare. a me enim prætermisum est, ut dicerem, eos k) exire nondum velle. Huiusquam diu de nugis? de re enim nihil habeo, quod loquar. De Dolabella tibi assentior. coheredes, ut scribis, in Tusculano. De Cæsaris adventu, scripsit ad me Balbus, non ante kal. Sext. De Attica optime, quod levius, ac lenius, & quod fert εὐκόλως. Quod autem de illa nostra cogitatione scribis, in qua nihil tibi cedo; ea, quæ novi, valde probo; hominem, domum, facultates. quod caput est, ipsum non novi: sed audio laudabilia de Scrofa. etiam proxime accedit, si quid hoc ad rem: εὐγενέσθως est etiam, quam pater. coram igitur, & quidem propenso animo ad probandum. accedit enim, quod patrem, ut scire te puto, plus etiam, quam non modo tu, sed quam ipse scit, amo, idque & merito, & jam diu.

CICERO ATTICO, S. 22

DE Varrone, non sine causa, quid tibi placeat, tam diligenter exquiro. occurrunt mihi quædam. sed ea coram. te autem ἀσμενέσῳ intexui, faciamque id crebrius. proximis enim tuis litteris primum, te id non nolle, cogno-

H h h 3

vi.

k) me eos.

vi. De Marcello, scripserat ad me Cassius antea; τὰ κα-
 τὰ μέγ^ε Servius. o rem acerbam! ad prima redeo. Scri-
 pta nostra nusquam malo esse, quam apud te: sed ea tum
 foras dari, cum utrique nostrum videbitur. ego & librarios
 tuos culpa libero, neque te accuso; & tamen aliud quiddam
 ad te scripseram, Cærelliam quædam habere, quæ nisi a te non
 b. potuerit. Balbo quidem intelligebam satisfaciendum fuisse:
 tantum nolebam, aut obsoletum Bruto, aut Balbo inchoa-
 tum dari. Varroni, simul ac te videro, si tibi videbitur,
 mittam, quid autem dubitarim, cum videro te, scies. At-
 tributos quod appellas, valde probe. Te de prædio aviæ
 exerceri, moleste fero. De Bruto nostro, perodiosum: sed
 vita fert. mulieres autem vix satis humane, quæ inimico
 animo ferant, cum utraque officio pareat. Tullium scri-
 bam, nihil fuit, quod appellares. nam tibi mandassem, si
 fuisset. nihil enim est apud eum positum nomine voti: sed
 est quiddam apud illum meum. id ego in hanc rem statui
 conferre. itaque & ego recte tibi dixi, ubi esset: & tibi ille
 recte negavit. sed hoc quoque ipsum continuo adoriamur.
 lucum hominibus non sane probe, quod est desertior: sed
 habet εὐλογίαν. verum hoc quoque, ut censueris; quippe
 qui omnia. Ego, ut constitui, adero: atque utinam tu
 quoque eodem die! sin quid, (multa enim) utique postridie.
 etenim coheredes: a quibus sine te opprimi, malitia est. Al-
 teris jam litteris nihil ad me de Attica. Sed id quidem in opti-
 ma spe pono. illud accuso, non te, sed illam, ne salutem
 quidem. at tu & illi, & Piliæ plurimam: nec me tamen irasci
 indicaris. Epistolam Cæsaris misi, si minus legisses.

23

CICERO ATTICO, S.

ANTEMERIDIANIS tuis litteris heri statim rescripsi:
 nunc respondeo vespertinis. Brutus, mallet, me ar-
 cesseret. nam & æquius erat, cum illi iter instaret & subi-
 tum, & longum: & mehercule nunc, cum ita simus affecti,
 ut non possimus plane simul vivere, (intelligis enim profecto,
 in quo maxime posita sit συβλώσις) facile patiebar nos potius
 Ro.

Romæ una esse, quam in Tusculano. libri ad Varronem non morabantur. sunt enim defecti ^{l)}, ut vidisti: tantum librorum menda tolluntur: de quibus libris scis me dubitasse, sed tu videris. item, quos Bruto mittimus, in manibus habent librarii. Mea mandata, ut scribis, explica: quamquam ista retentione omnes ait uti Trebatius: quid tu istos putas? nosti domum. quare confice *εὐαγώγως*. incredibile est, quam ego ista non curem. omni tibi asseveratione affirmo, quod mihi credas velim, mihi majori offensionem esse, quam delectationi, possessiunculas meas. Magis enim doleo, me non habere, cui tradam, quam habere, qui utar. atque illud Trebatius se tibi dixisse narrabat. tu autem veritus es fortasse, ne ego invitus audirem. fuit id quidem humanitatis: sed, mihi crede, jam ista non curo. quare da te in sermonem, & perscra, & confice, excita, compella, loquere, ut te cum illo Scæva loqui putes. ne existimes eos, qui non debita confectari soleant, quod debeat, remissuros. de die tantum videto, & id ipsum bono modo.

CICERO ATTICO, S. 24

QUID est, quod Hermogenes mihi Clodius, Andromenem sibi dixisse, se Ciceronem vidisse Corcyræ? ego enim audita tibi putaram. nil igitur ne ei quidem litterarum? an non vidit? facies ergo ut sciam. Quid tibi ego de Varrone rescribam? quattuor *διφθεράται* sunt in tua potestate. quod egeris, id probabo. nec tamen *αἰδέομαι Τρεβῆας*: quid enim? sed, ipsi quam res illa probaretur, magis verebar. sed quoniam tu suscipis; in alteram aurem.

CICERO ATTICO, S. 25

DE retentione, rescripsi ad tuas accurate scriptas litteras. conficies igitur, & quidem sine ulla dubitatione, aut retractatione ^{m)}. hoc fieri & oportet, & opus est. De Andromene, ut scribis, ita putaram. scisses enim, mihi que dixisses. Tu tamen ita mihi de Bruto scribis, ut de te nihil. quando autem illum putas? nam ego Romam pridie idus. Bruto

H h h 4

ita

l) defecti.

m) retractatione.

ita volui scribere, (sed quoniam tu te legisse scribis, fui fortasse ἀταφέςεσ) me ex tuis litteris intellexisse, nolle eum me quasi prosequendi sui causa Romam nunc venire. sed quoniam jam adest meus adventus, fac quaeso, ne quid eum idus impediunt, quo minus suo commodo in Tusculano sit. nec enim ad tabulam eum desideraturus eram. in tali enim negotio cur tu unus non satis es? sed ad testamentum volebam: quod jam malo alio die; ne ob eam causam Romam venisse videar. scripsi igitur ad Brutum, jam illud, quod putassem, idib. nihil opus esse. velim ergo totum hoc ita gubernes, ut ne minima quidem re ulla Bruti commodum impediamus. Sed quid est tandem, quod perhorrescas, quia tuo periculo jubeam libros dari Varroni? etiam nunc si dubitas, fac ut sciamus. nihil est enim illis elegantius. volo Varronem, praesertim cum ille desideret: sed est, ut scis,

Δεινὸς αἰνῆρ. τάχα κεν καὶ αἰνοῦσιον αἰτιώωτο.

ita mihi saepe occurrit vultus ejus, querentis fortasse vel hoc, meas partes in iis libris copiosius defensas esse, quam suas: quod mehercule non esse intelliges, si quando in Epirum veneris. nam nunc Alexionis epistolis cedimus. sed tamen ego non despero probatum iri Varroni: & id, quoniam impensam fecimus in macrocola, facile patior teneri. sed etiam atque etiam dico, tuo periculo fiet. quare, si addubitas, ad Brutum transeamus. est enim is quoque Antiochius. o Academiam volaticam, & sui similem, modo huc, modo illuc. sed, quaeso, epistola mea ad Varronem valdene tibi placuit? male mihi sit, si umquam quidquam tam enitar ἔργον. at ego ne Tironi quidem dictavi, qui totas περιχάσιν persequi solet, Spintharo n) syllabatim.

p.
213
a.

26

CICERO ATTICO, S.

DE Virgillii parte valde probo. sic ages igitur. & quidem id erit primum; proximum Clodiae. quod si neutrum; metuo, ne turbem, & irruam in Drusum. intemperans sum in ejus rei cupiditate, quam nosti. itaque revolvor identidem

n) sed Spintharo &c.

dem in Tusculanum. quidvis enim potius, quam ut non hac æstate absolvatur. Ego, ut tempus est nostrum, locum habeo nullum, ubi facilius esse possim o), quam Asturæ. sed quia qui mecum sunt (credo, quod mæstitiam meam non ferunt) domum properant; etsi poteram remanere, tamen, ut scripsi tibi, proficiscar hinc, ne relictus videar. quo autem? Lanuvium? conor equidem in Tusculanum. sed faciam te statim certiolem. tu litteras conficies. equidem credibile non est, quantum scribam die; quin etiam noctibus. nihil enim somni. heri etiam effeci epistolam ad Cæsarem. tibi enim placebat: quam non fuit malum scribi, si forte opus esse putares. ut quidem nunc est, nihil sane est necesse mittere. sed id quidem, ut tibi videbitur. mittam tamen ad te exemplum fortasse Lanuvio, nisi forte Romam. sed cras scies.

CICERO ATTICO, S. 27

DE epistola ad Cæsarem, nobis vero semper rectissime placuit, ut isti ante legerent. aliter enim fuisset & in hos inofficiosi, & in nosmetipsos, si illum offensuri fuimus, pæne periculosi. isti autem ingenue; mihi que gratum, quod, quid sentirent, non reticuerunt: illud vero vel optime, quod ita multa mutari volunt, ut mihi de integro scribendi causa non sit: quamquam de Parthico bello quid spectare debui, nisi quod illum velle arbitrabar? quod enim aliud argumentum epistolæ nostræ, nisi *κολακία*, fuit? an, si ea, quæ optima putaram, suadere voluissem, oratio mihi defuisset? totis igitur litteris nihil opus est. ubi enim *ἐπίτευγμα* magnum nullum fieri possit, *αἰπότευγμα* vel non magnum, molestum futurum sit; quid opus est *παρακινδυνεύειν*? præsertim cum illud occurrat, illum, cum antea nihil scripserim, existimaturum, me, nisi toto bello confecto, nihil scripturum fuisse. atque etiam vereor, ne putet, me hoc quasi Catonis *μείλιγμα* esse voluisse. quid quæris? valde me pœnitebat. nec mihi in hac quidem re quidquam magis ut vellem, accidere potuit, quam quod *σπερδῆ* nostra non est probata.

H h h 5

inci-

o) possum.

incidiffemus etiam in illos, in eis in cognatum tuum. sed redeo ad hortos. Plane illuc te ire, nisi tuo magno comodo, nolo. nihil enim urget. quidquid erit, operam in Faberio ponamus. de die tamen auctioris, si quid scies. Eum, qui e Cumano venerat, quod & plane valere Atticam nuntiabat, & litteras se habere ajebat, statim ad te misi.

28

CICERO ATTICO, S.

HORTOS quoniam hodie eras inspecturus, quid visum tibi sit, cras scilicet. De Faberio autem, cum venerit. De epistola ad Cæsarem, jurato mihi crede, non possum; nec me turpitude deterret, etsi maxime debeat. quam enim turpis est assentatio, cum vivere ipsum turpe sit nobis? sed ut cœpi, non me hoc turpe deterret: ac vellem quidem: (essem enim, qui esse debeam) sed in mentem nihil venit. nam, quæ sunt ad Alexandrum hominum eloquentium, & doctorum suasiones, vides quibus in rebus versentur. adolescentem, incensum cupiditate verissimæ gloriæ, cupientem sibi aliquid consilii dari, quod ad laudem sempiternam valeret, cohortantur. ad decus non deest oratio. ego quid possum? tamen nescio, quid e quereu exsculpseram, quod videretur simile simulacri. in eo quia nonnulla erant paullo meliora, quam ea, quæ fiunt & facta sunt, reprehenduntur: quod me minime pœnitet. si enim pervenissent istæ litteræ, mihi crede, nos pœniteret. quid? tu non vides ipsum illum Aristoteli discipulum, summo ingenio, summa modestia, posteaquam rex appellatus sit, superbum, crudelem, immoderatum fuisse? quid? tu hunc de pompa, Quirini contubernalem, his nostris moderatis epistolis lætaturum putas? ille vero potius non scripta desideret, quam scripta non probet. Postremo, ut volet. abiit illud, quod tum me stimulat, quod tibi dabam, *περόβλημα Αρχιμήδειον*. multo mehercule magis nunc opto casum illum, quam tum timebam, vel quem libebit. Nisi quid te aliud impedit, mi optato veneris. Nicias a Dolabella magno opere arcessitus,

(le-

(legi enim litteras) et si invito me, tamen eodem me auctore profectus est. Hoc manu mea.

CICERO ATTICO, S. 29

CVM quasi alias res quærerem de philologis e Nicia, incidimus in Talnam. ille de ingenio nihil nimis: modestum & frugi. sed hoc mihi non placuit. se scire aiebat ab eo nuper petitam Cornificiam, Q. filiam, vetulam sane, & multarum nuptiarum: non esse probatum mulieribus, quod ita reperirent, rem non majorem pccc. hoc putavi te scire oportere. De hortis ex tuis litteris cognovi, & Chrysippo. in villa, cujus insulstatem bene noram, video nihil, aut pauca mutata. balnearia tamen laudat majora: de minoribus ait hiberna effici posse. tecta igitur ambulatiuncula addenda est: quam ut tantam faciamus, quantam in Tusculano fecimus, prope dimidio minoris constabit isto loco. ad id autem, quod volumus, *αφίδρυμα*, nihil aptius videtur, quam lucus, quem ego noram: sed celebritatem nullam tum habebat: nunc audio maximam. nihil est, quod ego malim. in hoc *τὸν τύφον με πρὸς θεῶν τροποφύησον*. Reliquum est, si Faberius nobis nomen illud explicat, noli quærerere, quanti. Othonem vincas volo. nec tamen insaniturum illum puto. nosse enim mihi hominem videor. ita male autem audio ipsum esse tractatum, ut mihi ille emptor non esse videatur. quid enim? pateretur? sed quid argumentor? si Faberianum explicas, emamus vel magno: sin minus, ne parvo quidem possumus. Clodiam igitur; a qua ipsa ob eam causam sperare videor, quod & multo minoris sunt, & Dolabellæ nomen jam expeditum videtur, ut etiam representatione confidam. De hortis satis. Cras aut te, aut causam: quam quidem futuram Faberianam. sed, si poteris.

CICERO ATTICO, S. 30

CICERONIS epistolam tibi remisi. o te ferreum, qui illius periculis non moveris! me quoque accusat. eam tibi epistolam misissem. nam illam alteram de rebus gestis eodem exemplo puto. In Cumanum hodie misi

ta-

tabellarium. ei dedi tuas ad Vestorium, quas Pharnaci dederas. Commodum ad te miseram Demeam, cum Eros ad me venit. sed in ejus epistola nihil erat novi, nisi, auctio-
nem biduum. ab ea igitur, ut scribis: & velim, confecto negotio Faberiano: quem quidem negat Eros hodie. cras mane putat. a te colendus est. istæ autem *κολακίαι* non longe absunt a scelere. te, ut spero, perendie. Mî sicun-
p. de potes, erues *p*), qui decem legati Mummio fuerint.
²¹⁵
a. Polybius non nominat. ego memini Albinum consularem,
& Sp. Mummius. videor audisse ex Hortensio, Tudita-
num. sed in Libonis annali, xiv annis post prætor est fa-
ctus Tuditanus, quam consul Mummius: non sane qua-
drat. ἄλλῳ *q*) aliquem Olympiæ, aut ubi visum, *πολιτι-
κὸν σύλλογον*, more Dicæarchi, familiaris tui.

31 CICERO ATTICO, S.

QVINTO kal. mane accepi a Demea litteras pridie
datas, ex quibus aut hodie, aut cras te expectare de-
berem. sed, ut opinor, idem ego, qui expecto tuum ad-
ventum, morabor te. non enim puto tam expeditum Fa-
berianum negotium futurum, etiam si est futurum, ut non
habeat aliquid moræ. cum poteris igitur, quoniam etiam-
dum abes. Dicæarchi, quos scribis, libros sane velim mi-
hi mittas: addas etiam *καταβάσεως*. De epistola ad Cæ-
sarem, *κεύθικα r*). atque idipsum, quod isti ajunt illum
scribere, se, nisi constitutis rebus, non iturum in Parthos;
idem ego suadebam in illa epistola: sin; utrum liberet,
facere posse, auctore me. hoc enim ille expectat videli-
cet, neque est facturum quidquam, nisi de meo consilio.
obsecro, abjiciamus ista, & semiliberi saltem simus: quod
assequemur & tacendo, & latendo. Sed & aggredere O-
thonem, ut scribis. confice, mi Attice, istam rem. nihil
enim aliud reperio, ubi & in foro non sim, & tecum esse
possim. quanti autem, hoc mihi venit in mentem. C. Al-
banus proximus est vicinus: is *εἰς* jugerum de M. Pilio
emit,

p) sicunde potes eruere. *q*) volo. *r*) *κέυθικα*.

emit, ut mea memoria est, H-S cxv. omnia scilicet nunc minoris. sed accedit cupiditas: in qua, præter Orthonem, non puto nos ullum adversarium habituros. sed eum ipsum tu poteris movere: facilius etiam, si Kanum haberes. o gulam insulsam! pudet me patris. rescribes, si quid voles.

CICERO ATTICO, S. 32

ALTERAM a te epistolam cum hodie accepissem, nolui te una mea contentum. Tu vero age, quod scribis, de Faberio. in eo enim totum est positum id, quod cogitamus: quæ cogitatio si non incidisset, (mihi crede istuc, ut cetera) non laborarem. quamobrem, ut facis (istuc enim addi nihil potest) urge, insta, perfice. Dicæarchi *περὶ ψυχῆς* utrosque velim mittas, & *καταβάσεως*. *τριπολιτικόν* non inuenio, & epistolam ejus, quam ad Aristoxenum misit. tres eos libros maxime nunc vellem: apti essent ad id, quod cogito. Torquatus Romæ est. iussi, ut tibi daretur. Catulum, & Lucillum, ut opinor, antea. his libris nova præmia sunt addita, quibus eorum uterque laudatur. eas litteras volo habeas: & sunt quædam alia. Et, quod ad te de decem legatis scripsi, parum intellexi; credo, quia *διὰ σημείων* scripseram. de C. Tuditano enim quærebam, quem ex Hortensio audieram fuisse in decem: eum video in Libonis prætorem P. Popillio, P. Rupilio consulibus. annis XIII ante, quam prætor factus est, legatus esse potuisset? nisi admodum sero quæstor est factus: quod non arbitror. video enim curules magistratus eum legitimis annis perfacile cepisse. Postumium autem, cuius statuum in Isthmo meminisse te dicis, in iis sciebam fuisse. is autem est, qui cum Lucullo fuit; quem tu mihi addidisti, sane ad illum *σύλλογον* personam idoneam. videbis igitur, si poteris, ceteros; ut possimus *πομπεῦσαι* *ἢ τοῖς προσώποις*.

CICERO ATTICO, S. 33

NEGLIGENTIAM miram! semelne putas mihi dixisse Balbum, & Faberium, professionem relatam? quin etiam

etiam eorum s) jussu miseram, qui profiteretur. ita enim oportere dicebant. professus est Philotimus libertus. nosti credo librarium. sed scribes, & quidem confestim. Ad Faberium, ut tibi placet, litteras misi. cum Balbo autem puto te aliquid fecisse H. in Capitolio. In Virgilio mihi nulla est *δυσωπία*. nec enim ejus causa sane debeo: & si emero, quid erit, quod postulet? sed videbis, ne is cum sit in Africa, ut Caelius. De nomine, tu videbis cum Cispio: sed, si Plancus destinat, tum habet res difficultatem. Te ad me venire uterque nostrum cupit: sed ista res nullo modo relinquenda est. Orthonem quod speras posse vinci, sane bene narras. de æstimatione, ut scribis, cum agere cœperimus: etsi nihil scripsit nisi de modo agri. Cum Pisonem, si quid poteris. Dicæarchi librum accepi: & *καταβάσεως* expecto. Negotium dederis; reperiet ex eo libro, in quo sunt senatus consulta Cn. Cornelio, L. Mummio consulibus. De Tuditano autem, quod putas, *εὐλογον* est, tum illum, quoniam fuit ad Corinthum (non enim temere dixit Hortensius) aut quæstorem aut tribunum militum, idque potius fuisse credo. tu de Antiocho scire poteris. Vide etiam, quo anno quæstor, aut tribunus militum fuerit. si neutrum quadret, in præfectis, an in contubernalibus fuerit, modo fuerit in eo bello. De Varrone loquebamur; lupus in fabula. venit enim ad me, & quidem id temporis, ut retinendus esset. sed ego ita egi, ut non scinderem penulam. memini enim tuum: & multi erant, nosque imparati. quid refert? paulo post C. Capito cum T. Carrinate. horum ego vix attigi penulam; tamen remanserunt: ceciditque belle. sed casu sermo a Capitone de urbe augenda. a ponte Mulvio Tiberim duci secundum montes Vaticanos; campum Martium coëdificari; illum autem campum Vaticanum fieri, quasi Martium campum. quid ais? inquam. at ego ad tabulam, ut, si recte possem, b. Scapulanos hortos. cave facias, inquit. nam ista lex perferetur. vult enim Cæsar. audire me facile passus sum. fieri au-

s) malebat Græv. e Ball. & Melnst. *προστικ.*

tutem, moleste fero. sed tu quid ais? quamquam quid quæro? nosti diligentiam Capitonis in rebus novis perquirendis. non concedit Camillo. facies me igitur certiorem de idibus. ista enim me res adducebat. eo adjunxeram ceteras; quas consequi tamen biduo, aut triduo post facile potero. te tamen in via confici minime volo. quin etiam Dionysio ignosco. De Bruto quod scribis, feci ut ei liberum esset, quod ad me attineret. scripsi enim ad eum heri, idib. Maj. ejus opera mihi nihil opus esse.

CICERO ATTICO, S. 34

ASTVRAM veni VIII kal. vitandi enim caloris causa, Lanuvii IIII horas acquieveram. tu velim, si grave non erit, efficias, ne ante nonas mihi illuc veniendum sit. id potes per Egnatium Maximum. Illud in primis, ut cum Publilio, me pæne absente, conficias: de quo quæ fama sit, scribes. *id populus curat scilicet.* non mehercule arbitror. etenim hæc decantata erat fabula. sed complere paginam volui. quid plura? ipse enim adsum, nisi quid tu prorogas. scripsi enim ad te de hortis.

CICERO ATTICO, S. 35

OREM indignam! gentilis tuus urbem auget; quam hoc biennio primum vidit: & ei parum magna visa est, quæ etiam ipsum capere potuerit. hac de re igitur expecto litteras tuas. Varroni, scribis, te simul ac venerit. dati igitur jam sunt; nec tibi integrum est: hui, si scias quanto periculo tuo: aut fortasse litteræ meæ te retardarunt. sed eas nondum legeras, cum has proximas scripsisti. scire igitur haveo, quo modo res se habeat.

P.
217
a.

CICERO ATTICO, S. 36

DE Bruti amore, vestraque ambulatione, etsi mihi nihil novi affers, sed idem, quod sæpe; tamen hoc audio libentius, quo sæpius: eoque mihi jucundius est, quod tu eo lætaris; certiusque eo est, quod a te dicitur.

CI.

37

CICERO ATTICO, S.

HAS alteras hodie litteras. De Xenonis nomine, & de Epiroticis xxx, nihil potest fieri nec commodius, nec aptius, quam ut scribis. id erat locutus mecum eodem modo Balbus minor. Novi nihil sane, nisi Hirtium cum Quinto acerrime pro me litigasse: omnibus eum locis facere, maximeque in conviviis: cum multa de me, tum redire ad patrem: nihil autem ab eo tam ἀξιοπίστος dici, quam alienissimos nos esse a Cæsare: fidem nobis habendam non esse: me vero etiam cavendum: (φοβερὸν ἦν, nisi viderem scire regem, me animi nihil habere) Ciceronem vero meum vexari. sed id quidem arbitrato suo. Laudationem Porciæ gaudeo me ante dedisse Leptæ tabellario, quam tuas acceperim litteras. eam tu igitur, si me amas, curabis, si modo mittetur, isto modo mittendam Domitio, & Bruto. De gladiatoribus: de ceteris, quæ scribis ἀνεμοφόρητα, facies me quotidie certiozem. Velim, si tibi videtur, appelles Balbum, & Offilium de auctione proscribenda. equidem locutus sum cum Balbo. placebat. puto conscripta habere Offilium omnia; habet & Balbus: sed Balbo placebat, propinquum diem, & Romæ: si Cæsar moraretur, posse diem differri. sed is quidem adesse videtur. totum igitur considera. placet enim Vestorio.

b. 38

CICERO ATTICO, S.

ANTE lucem cum scriberem contra Epicureos, de eodem oleo, & opera exaravi nescio quid ad te, & ante lucem dedi. deinde cum, somno repetito, simul cum sole experrectus essem, datur mihi epistola a sororis tuæ filio, quam ipsam tibi misi, ejus est principium non sine maxima contumelia. sed fortasse ἔκ ἐπέσησεν. est autem sic; *Ego enim non probo, quidquid non belle in te dici potest.* posse vult in me multa dici non belle, sed ea se negat approbare. hoc quidquam pote impurius? jam cetera leges, (misi enim ad te) judicabisque. Bruti nostri quotidianis assiduisque laudibus, quas ab eo de nobis haberi permulti mihi

mihî renuntiaverunt, commotum istum aliquando, scripsisti aliquid ad me; credo & ad te: idque ut sciam, facies: nam, ad patrem de me quid scripserit, nescio; de matre quam pie? *Volueram, inquit, ut quam plurimum tecum essem, conduci mihi domum; & id ad te scripseram: neglexisti. ita minus multum una erimus. nam ego istam domum videre non possum: qua de causa, scis.* Hanc autem causam pater odium matris esse dicebat. nunc me iuva, mi Attice, consilio, *πότερον δικῶς τεῖχ' ὕψιον*, id est, utrum aperte hominem asperner, & respuam, ἢ *σκολιῶς ἀπάτας*. ut enim Pindaro, sic *δίχα μοι νόος, ἀτρέκειαν εἰπεῖν*. omnino moribus meis illud aptius, sed hoc fortasse temporibus. tu autem, quod ipse tibi suaseris, idem mihi persuasum putato. equidem vereor maxime, ne in Tusculano opprimar. in turba hæc essent faciliora. utrum igitur Asturæ? quid, si Cæsar subito? iuva me, quæso, consilio. utar eo, quod tu decreveris.

CICERO ATTICO, S. 39

O INCREDBILEM vanitatem! ad patrem, domo sibi carendum propter matrem: plena pietatis. hic autem jam languescit, & ait sibi illum jure iratum. sed utar tuo consilio. *σκολιῶ* enim tibi video placere. Romam, ut cen-²¹⁸ses, veniam, sed invitus. valde enim in scribendo hæreo.^{a.} Brutum, inquis, eadem scilicet. sed nisi hoc esset, res me ista non cogeret. nec enim inde venit, unde malle; neque diu absuit; neque ullam litteram ad me. sed tamen scire haveo, qualis ei totius itineris summa fuerit. Libros mihi, de quibus ad te antea scripsi, velim mittas, & maxime *Φαῖδρος περιτῶν, & Ἑλλάδ' ὅ*.

CICERO ATTICO, S. 40

ITANE nuntiat Brutus, illum ad bonos viros *εὐαγγέλια*? sed ubi eos? nisi forte se suspendit. hic autem ut fultum est? ubi igitur *Φιλοτέχνημα* illud tuum, quod vidi in parthenone, Ahalam, & Brutum? sed quid faciat? illud optime, *sed ne is quidem, qui omnium flagitiorum auctor, bene de nostro.* at ego verebar, ne etiam Brutus eum diligeret.

ita enim significarat iis, quas ad meas. *At vellem aliquid degustasse de fabulis.* sed coram, ut scribis. etsi, quid mi auctor es? advolone, an maneo? equidem & in libris hæreo, & illum hic excipere nolo: ad quem, ut audio, pater hodie ad Saxa Acronoma. mirum, quam inimicus ibat, ut ego objurgarem. sed ego ipse *κεπῶμαι.* itaque post-hac. tu tamen vide, quid de adventu meo censeas; & *τὰ ὅλα,* cras si perspicui potuerint, mane statim ut sciam.

41

CICERO ATTICO, S.

EGO vero Quinto epistolam ad sororem misi. cum ille quereretur filio cum matre bellum, & se ob eam causam domo cessurum filio diceret; dixi illum commodas ad matrem litteras, ad te nullas. ille alterum mirabatur: de te autem suam culpam, quod sæpe graviter ad filium scripsisset de tua in illum injuria. quod autem relanguisse se dicit, ego ei tuis litteris lectis *σκολιᾶς ἀπίτας* significavi me non fore. tum enim mentio Canæ. omnino, si id consilium placeret, esset necesse. sed ut scribis, ratio est habenda gravitatis; & utriusque nostrum idem consilium esse debet: etsi in me graviores injuriæ, & certe notiores. si vero etiam Brutus aliquid afferet, nulla dubitatio est. sed coram. magna enim res, & multæ cautionis. cras igitur; nisi quid a te commeatus.

42

CICERO ATTICO, S.

VENIT ille ad me, *ὃ μάλα κατηφής:* & ego, *σὺ δὲ δὴ τί σὺννης;* rogas? inquit, quoi iter instet, & iter ad bellum, idque cum periculosum, tum etiam turpe. quævis igitur, inquam? æs, inquit, alienum: & tamen ne viaticum quidem. hoc loco ego sumpsi quiddam de tua eloquentia. nam tacui. at ille: sed me maxime angit avunculus. quidnam? inquam. quod mihi, inquit, iratus est. cur pateris? inquam. malo enim ita dicere, quam cur committis. non patiar, inquit. causam enim tollam. & ego, rectissime quidem. sed si grave non est, velim scire quid sit causæ. quia, dum dubitabam quam ducerem, non satis-

tis-

tisfaciebam matri, ita ne illi quidem. nunc nihil mihi tanti est. faciam quod volunt. feliciter velim, inquam, teque laudo. sed quando? nihil ad me, inquit, de tempore, quoniam rem probo. at ego, inquam, cenfeo prius, quam proficiscaris. ita patri quoque morem gesseris. faciam, inquit, ut censes. hic dialogus sic conclusus est. Sed heus tu, diem meum scis esse in non Jan. aderis igitur. Scripseram jam: ecce tibi, orat Lepidus ut veniam. opinor augures nil habere ad templum effandum. Eatur: *Ἰλιαὶς σκόρδα τ*). videbimus te igitur.

CICERO ATTICO, S.

43

EGO vero utar prorogatione diei: tuque humanissime fecisti, qui me certiozem feceris, atque ita, ut eo tempore acciperem litteras, quo non expectarem: tuque ^{P.} ut ab ludis scriberes. sunt omnino mihi quædam agenda ^{219 a.} Romæ: sed consequemur biduo post.

CICERO ATTICO, S.

44

SVAVES tuas litteras! etsi acerba pompa. veruntamen scire omnia non acerbum est, vel de Cotta. populum vero præclarum, quod propter malum vicinum, ne Victoriæ quidem ploditur. Brutus apud me fuit: cui quidem valde placebat, me aliquid ad Cæsarem. annueram; sed pompam videret. Tu tamen ausus es Varroni dare? expecto quid iudicet. quando autem perleget? De Attica, probo. Est quiddam etiam animum levare cum spectatione, tum etiam religionis opinione, & fama. Cottam mihi velim mittas. Libonem mecum habeo, & habueram ante Cascam. Brutus mihi T. Ligarii verbis nuntiavit, quod appelleretur L. Curfidius in oratione Ligariana, erratum esse meum: sed, ut ajunt, *μνημονικὸν ἀμάρτημα*. sciebam Curfidium pernecessarium Ligariorum: sed cum video ante esse mortuum. da igitur, quæso, negotium Pharnaci, Antæo, Salvio, ut id nomen ex omnibus libris tollatur.

Iii 2

CI-

τ) μίας κόρδα.

45 CICERO ATTICO, S.

FVIT apud me Lamia post discessum tuum; epistolam-
que ad me attulit missam sibi a Cæsare: quæ quamquam
ante data erat, quam illæ Diocharinæ, tamen plane decla-
rabat illum ante ludos Romanos esse venturum. in qua ex-
trema scriptum erat, ut ad ludos omnia pararet, neve
committeret, ut frustra ipse properasset. prorsus ex his
litteris non videbatur esse dubium, quin ante eam diem
venturus esset: idemque Balbo, cum eam epistolam legif-
set, videri Lamia dicebat. Dies feriarum mihi additos vi-
deo: sed quam multos, fac si me amas, sciam. de Bæbio
b. poteris, & de altero vicino Egnatio. Quod me hortaris,
ut eos dies consumam in philosophia explicanda; curren-
tem tu quidem: sed cum Dolabella vivendum esse istis
diebus vides. quod nisi me Torquati causa teneret, fatis erat
dierum, ut Puteolos excurrere possem, & ad tempus red-
ire. Lamia quidem a Balbo (ut videbatur) audiverat,
multos nummos domi esse numeratos, quos oporteret
quamprimum dividi. magnam pondus argenti, præter præ-
dia: auctionem primo quoque tempore fieri oportere.
scribas ad me velim, quid tibi placeat. equidem, si ex omni-
bus esset eligendum, nec diligentiolem, nec officiosiolem,
nec nostri studiosiolem facile delegissem Vestorio: ad quem
accuratissimas litteras dedi, quod idem te fecisse arbitror.
mihi quidem hoc fatis videtur. tu quid dicis? unum enim
pungit, ne negligentioles esse videamur. expectabo igitur
tuas litteras.

46 CICERO ATTICO, S.

POLLEX quidem, ut dixerat, ad idus Sext. ita mihi La-
nuvii pridie idus præsto fuit; sed plane Pollex, non in-
dex. cognosces igitur ex ipso. Balbum conveni. Lepta
enim de sua vini curatione laborans, me ad eum perduxer-
at: in eo autem Lanuino u), quod Lepido tradidit, ex
eo hoc primum: paulo ante acceperam eas litteras, in qui-
bus magnopere confirmat, ante ludos Romanos. legi episto-
lam.

u) Lanuvino.

lam: multa de meo Catone, quo sapissime legendo se dicit copiosorem factum: Bruti Catone lecto se sibi visum disertum. ex eo x) cognovi cretionem Cluvii (o Vestorium negligentem!) liberam cretionem, testibus presentibus, sexaginta diebus. metuebam ne ille arcendus esset, nunc mittendum est, ut meo jussu cernat. idem igitur Pollex. etiam de hortis Cluvianis egi cum Balbo liberalius: ^{p.} ²²⁰ _{a.} se enim statim ad Cæsarem scripturum: Cluvium autem a T. Hordeonio legare & Terentiae H. S. 1000, & sepulchro, multisque rebus; nihil a nobis. subaccusa quaeso Vestorium. Quid minus probandum, quam Plotium unguentarium per suos pueros omnia tanto ante Balbo; illum mi ne per meos quidem? De Cossinio doleo; dilexi hominem. Quinto delegabo, si quid aeri meo alieno superabit, & emptionibus; ex quibus mi etiam aë alienum faciendum puto. De domo Arpini, nihil scio. Vestorium nihil est quod accuses. jam enim obsignata hac epistola, noctu tabellarius noster venit, & ab eo litteras diligenter scriptas attulit, & exemplum testamenti.

CICERO ATTICO, S. 47

POSTEAQVAM *abs te Agamemno, non ut venirem* (nam id quoque fecissem, nisi Torquatus esset) sed ut scriberem, *tetigit*, omnia, quæ in manibus habebam, abjeci y); quod jusseras, edolavi. Tu velim e Pollice cognoscas rationes nostras sumptuarias. turpe est enim nobis, illum, qualiscumque est, hoc primo anno egere. post moderabimur diligentius. Idem Pollex remittendus est, ut ille cernat. Plane Puteolos non fuit eundem, cum ob ea quæ ad te scripsi, tum quod Cæsar adest. Dolabella scribit se ad me postridie idus. o magistrum molestum! Lepidus ad me heri vesperi litteras misit Antio: nam ibi erat: habet enim domum, quam nos vendidimus: rogat magnopere, ut sim kal. in senatu; me & sibi, & Cæsari vehementer gratum

Iii 3

tum

x) Græv. conjiciebat: *Tum ex eo.*

y) *tetigit, extemplo instituta omisi, ea quæ in m. b. abjeci. sed instituta omisi ejicienda putat.*

tum esse facturum. puto equidem nihil esse. dixisset enim tibi fortasse aliquid Oppius; quoniam Balbus est æger. sed tamen malim venire frustra, quam desiderari, si opus esset:

b. moleste ferrem postea. itaque hodie Antii: cras ante meridiem, domi. Tu velim, nisi te impedivisti, apud nos pridie kal. cum Pilia. Te spero cum Publilio confecisse. equidem kal. in Tusculanum recurram. me enim absente omnia cum illis transigi malo. Q. fratris epistolam ad te misi, non satis humane illam quidem respondentem meis litteris, sed tamen quod tibi satis sit, ut equidem existimo. tu videbis.

48

CICERO ATTICO, S.

HERI nescio quid in strepitu videor exaudisse, cum diceres te in Tusculanum venturum: quod utinam! iterum utinam! tuo tamen commodo. Lepta me rogat, ut, si quid sibi opus sit, accurram. mortuus enim Babullius. Cæsar, opinor, ex uncia: etsi nihil adhuc: sed Lepta ex triente. veretur autem, ne non liceat tenere hereditatem, ἀλόγως omnino; sed veretur tamen. is igitur si accierit, accurram; sin minus, haud z) antequam necesse erit. Tu Pollicem, cum poteris. Laudationem Porciæ tibi misi correctam: ac eo properavi, ut si forte aut Domitii filio, aut Bruto mitteretur, hæc mitteretur. id si tibi erit commodum, magnopere cures velim: & velim M. Varronis, & Lollii mittas laudationem; Lollii utique. nam illam legi. volo tamen regustare. quædam enim vix mihi credo legisse me.

49

CICERO ATTICO, S.

ATTICAE primum salutem, quam equidem ruri esse arbitror. multam igitur salutem & Piliæ. De Tigellio, siquid novi: qui quidem, ut mihi Gallus Fabius scripsit, μέμψην ἀναφέρει mihi quandam iniquissimam, me Phameæ defuisse, cum ejus causam recepissem: quam quidem receperam contra pueros Octavios Cn. filios non libenter: sed

z) haud abest.

sed & Phameæ causa volebam. erat enim, si meministi, in consularis petitione per te mihi pollicitus, si quid opus esset: quod ego perinde tuebar, ac si usus essem. is ad me venit, dixitque iudicem operam dare sibi constituisse eo die ipso, quo de Sestio nostro lege Pompeja in consilium iri^{p.} necesse erat. scis enim dies illorum iudiciorum præstitutos²²¹ fuisse. respondi non ignorare eum, quid ego deberem Sestio: quem vellet, alium diem si sumpisset, me ei non defuturum. ita tum ille discessit iratus. puto me tibi narraffe. non laboravi scilicet, nec hominis alieni injustissimam iracundiam mihi curandam putavi. Gallo autem narraffi, cum proxime Romæ fui quid audissem; neque nominavi Balbum minorem. Habuit suum negotium Gallus, ut scribit. ait illum, me animi conscientia, quod Phameam destituissem, de se suspicari. quare tibi hæcenus mando, de illo nostro, si quid poteris exquiras: de me nequid labores. Est bellum aliquem libenter odisse; est; quemadmodum non omnibus fervire. etsi mehercule, ut tu intelligis, magis mihi isti serviunt, si observare fervire est.

CICERO ATTICO, S.

50

ADMONITVS quibusdam tuis litteris, ut ad Cæsarem uberiores litteras mittere instituerem, cum mihi Balbus nuper in Lanuino dixisset, se, & Oppium scripsisse ad Cæsarem, me legisse libros contra Catonem, & vehementer probasse; conscripsi de his ipsis libris epistolam Cæsari, quæ deferretur ad Dolabellam: sed ejus exemplum misi ad Oppium, & Balbum; scripsique ad eos, ut tum deferri ad Dolabellam juberent meas litteras, si ipsi exemplum probassent. ita mihi rescripserunt, nihil unquam se legisse melius, epistolamque meam jusserunt dari Dolabellæ. Vestorius ad me scripsit, ut juberem mancipio dari servo suo, pro mea parte, Heterejo cuidam fundum Brinnianum; ut ipse ei Puteolis recte mancipio dare posset. eum servum, si tibi videbitur, ad me mittes. opinor enim, ad te etiam scripsisse Vestorium. De adventu Cæsaris

I i 4

ris

ris idem, quod a te, mihi scriptum est ab Oppio, & Balbo. Miror te nihildum cum Tigellio, vel ut hoc ipsum, quantum acceperit: prorsus haveo scire, nec tamen flocci facio. Quæris, quid cogitem de obviam itione; quid censes, nisi Alsum? & quidem ad Murenam de hospitio scripseram: sed opinor cum Matio profectum. Sallustius igitur urgebitur. Scripto jam superiore versiculo, Eros mihi dixit, sibi Murenam liberalissime respondisse. Eo igitur utamur, nam Silius culcitas *a*) non habet. Dida autem, opinor, hospitibus totam villam concessit.

51

CICERO ATTICO, S.

AD Cæsarem quam misi epistolam, ejus exemplum fugit me tum tibi mittere; nec id fuit quod suspicaris, ut me puderet tui, ne ridicule hemicillus *b*): nec mehercule scripsi aliter, ac si *πρὸς ἴσον ὁμοιον*que scriberem. bene enim existimo de illis libris, ut tibi coram. itaque scripsi, & *ἀκολακεύτως*, & tamen sic, ut nihil eum existimem lecturum libentius. De Attica nunc demum mihi est exploratum. itaque ei de integro gratulare. Tigellium totum mihi, & quidem quamprimum: nam pendeo animi. Narro tibi, Quintus cras. sed ad me, an ad te nescio. mi scripsit Romam viii kal. sed misi, qui invitaret: etsi hercle jam Romam veniendum est, ne ille ante advolet.

52

CICERO ATTICO, S.

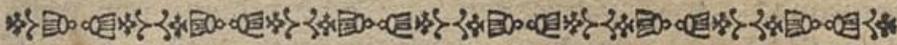
OHOSPITEM mihi tam gravem! *ἀμεγαμέλητον*. fuit enim perjucunde. sed cum secundis Saturnalibus ad Philippum vesperi venisset, villa ita completa militibus est, ut vix triclinium, ubi cœnaturus ipse Cæsar esset, vacaret: quippe hominum *κίθ κίθ*. sane sum commotus, quid futurum esset postridie: ac mihi Barba Cassius subvenit: ^{p.} custodes dedit. castra in agro: villa defensa est. ille ²²² tertiis Saturnalibus apud Philippum ad horam vii. nec quemquam ^{a.} admisit. rationes opinor cum Balbo. inde ambulavit in litore.

a) calcitras.*b*) Micillus.

toꝛe. Post horam viii in balneum: tum audivit de Mamma: vultum non mutavit: unctus est; accubuit; ἐμετικὴν agebat. itaque & edit, & bibit ἀδελῶς, & jucunde; opipare sane, & apparate: nec id solum *sed, bene cocto, &*

Condito sermone bono, & , si quæris, libenter.

præterea tribus tricliniis accepti οἱ περὶ αὐτὸν valde copiose. libertis minus lautis, servisque nihil defuit. nam lautiores eleganter accepti. quid multa? homines visi sumus. hospes tamen non is, cui diceres, amabo te, eodem ad me cum revertere. semel fatis est. σπερδαῖον ἔδεν in sermone: φιλόλογα multa. quid quæris? delectatus est, & libenter fuit. Puteolis se ajebat unum diem fore, alterum ad Bajas. Habes hospitium, five ἐπισαθμίαν odiosam, mihi, dixi, non molestim. Ego paullisper hic, deinde in Tusculanum. Dolabellæ villam cum præteriret, omnis armatorum copia, dextra sinistra ad equum, nec usquam alibi. hoc ex Nicia.

M. TVLLII CICERONIS b.
EPISTOLARVM
 AD
 ATTICVM,
 LIBER QVARTVS DECIMVS.

ARGVMENTVM.

Tris amplius menses nulla extant scripta littera; ex tertiis videlicet Saturnalibus, quæ fuerunt xii kal. Jan. ad post Id. Martias, quo die Cæsar occisus est. Occisus est autem, ut Vellejus ait, cum quinque menses post reditum ex Hispania Romæ fuisset. Scripta sunt autem hæ, M. Antonio, & P. Cornelio Dolabella Coss. Nam is, interfecto Cæsare, fasces statim, ut ait Paterculus, & insignia Consulatus sibi arripuit, antea designatus ab illo, quem sibi substitueret, in Parthos proficiscens. Continent vero potissimum Reipublicæ